पुणे विद्यापीठ

दूरध्वनी क्र.०२०–२५६०११८९
२५६०११९०
टेलीग्राफ : 'युनिपुना'
टेलेक्स : १४५ ७७१९ युनीप इन
फॅक्स नं. : ०२०–२५६९७३८८
संकेतस्थळ: www.unipune.ernet.in

गणेशखिंड,पुणे ४११००७

आरक्षण कक्ष
संदर्भ क्र. आरक्षण/२२/३४३
दिनांक – २४/३/२०११

प्रति,
मा. प्राचार्य/मा. संचालक,
पुणे विद्यापीठ संलग्नीत सर्व महाविद्यालये/मान्यताप्राप्त संस्था.

विषय – अपंग व्यक्ती (समान संधी, संपूर्ण सहभाग व हक्काचे संरक्षण) अधिनियम १९९५ नुसार अकृषि विद्यापीठे व संलग्नित अशासकीय अनुदानित महाविद्यालयातील गट अ, ब, क, व ड मधील पदावर शारिरिकदृष्टया अपंगांसाठी केंद्र शासनाने अपंगांच्या पद निश्चितीबाबत प्रसिध्द केलेल्या यादीनुसार सुयोग्य पदे निश्चित करण्याबाबत

संदर्भ – या कार्यालयाचे परिपत्रक क्र.आरक्षण/४२/१८३५, दि. २४/११/२०१०.

महोदय/महोदया,

उपरोक्त विषयास अनुसरून आपणास कळविण्यात येते की, अपंग व्यक्ती (समान संधी, संपूर्ण सहभाग व हक्काचे संरक्षण) अधिनियम १९९५ नुसार अकृषि विद्यापीठे व संलग्नित अशासकीय अनुदानित महाविद्यालयातील गट – अ, ब, क, व ड मधील पदावर शारिरिकदृष्टया अपंगांसाठी केंद्र शासनाने अपंगांच्या पद निश्चितीबाबत प्रसिध्द केलेल्या यादीनुसार सुयोग्य पदे निश्चित करण्याबाबत शासनाने विहित केलेले खालील शासन निर्णय आपल्या पुढील योग्य त्या कार्यवाहीसाठी सोबत जोडत आहोत.

शासन निर्णय क्र. अपंग–२०११/(०६/११)/तांशि–१, दि. १४/१/२०११
शासन निर्णय क्र. एडीआर–२०११/(१४/११)/तांशि–६, दि. १४/१/२०११.
शासन निर्णय क्र. अपंग–२०११/(११/११)/विशि–१, दि. १९/१/२०११.

उपरोक्त शासन निर्णयामधील तरतूदी विचारात घेवून आपल्या महाविद्यालयातील/संस्थेतील शिक्षक व शिक्षकेतर पदांमधील अपंगांसाठीची सुयोग्य पदे निश्चित करुन या कार्यालयाच्या उपरोक्त संदर्भीय परिपत्रकानुसार स्वतंत्र बिंदूनामावली नोंदवही तयार करुन या कार्यालयाकडून प्रमाणित करुन घ्यावी, ही विनंती.

कळावे,

आपला,

24/3/2011.
सहा.कुलसचिव
(आरक्षण कक्ष)

सोबत – वरीलप्रमाणे

अपंग व्यक्ती (समान संधी, संपूर्ण सहभाग व हक्कांचे संरक्षण) अधिनियम १९९५ नुसार अकृषि विद्यापीठे व संलग्नित अशासकीय अनुदानित महाविद्यालयातील गट-अ,ब,क व ड मधील पदावर शारिरिकदृष्ट्या अपंगांसाठी केंद्र शासनाने अपंगांच्या पद निश्चितीबाबत प्रसिध्द केलेल्या यादीनुसार सुयोग्य पदे निश्चित करण्याबाबत.........

मा. कुलसचिव कार्यालय
पुणे विद्यापीठ, पुणे-७.
आवक क्र.-आर/ ७९३
दिनांक - ०८/०२/११
आवक दिनांक- ०७/२/११
विभाग - [illegible]

आवक क्र. २२५
दिनांक 7-2-11
(आरक्षण कक्ष)

महाराष्ट्र शासन

उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग,
शासन निर्णय क्र.अपंग २०११/(११/११)-विशि-१,
मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२, दिनांक १९ जानेवारी, २०११.

वाचा : १) अपंगव्यक्ती (समानसंधी, संपूर्ण सहभाग व हक्कांचे संरक्षण) अधिनियम, १९९५ (१९९६ चा १)
२) शासन परिपत्रक , सामान्य प्रशासन विभाग क्र.एसआरव्ही १०९८/प्र.१२/१६-अ, दिनांक २ मे, १९९८.
३) शासन निर्णय, सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग क्रमांक न्यायाप्र २००९/प्र.क्र.५/ सुधार-३, दिनांक ३ ऑगस्ट, २०१०.
४) शासन निर्णय,सामान्य प्रशासन विभाग क्र.संकीर्ण २०१०/प्र.क्र.८९०/१९,दि.१० जानेवारी, २०११.

प्रस्तावना :-

अपंग व्यक्ती (समान संधी, संपूर्ण सहभाग व हक्कांचे संरक्षण) अधिनियम, १९९५ (१९९६ चा १) हा अधिनियम दि.७ फेब्रुवारी, १९९६ पासून लागू झाला आहे. या कायद्यान्वये अपंगांच्या सर्वांगीण विकासासाठी व त्यांना सामाजिक सुरक्षा प्रदान करण्यासाठी शासन सेवेत ३ टक्के पदे आरक्षित करण्याची तरतूद आहे.

२. शासनाच्या विविध विभागामार्फत अपंगांसाठी राखून ठेवण्यात आलेल्या पदांच्या पदनिश्चितीमध्ये एकवाक्यता नाही किंवा ती परिपूर्ण नाही, यासाठी अपंग व्यक्तीसाठी सुधारीत पद निश्चिती करणे व त्यानुषंगाने अपंगाची राखीव पदे भरणे यासंदर्भात मा. उच्च न्यायालय, मुंबई येथे जनहित याचिका क्र.२२५/२००९ दाखल करण्यात आली आहे. या याचिकेसंदर्भात मा. उच्च न्यायालयाने शासकीय व निमशासकीय सेवेतील पदे केंद्र शासनाच्या मार्गदर्शक सूचनांनुसार अपंगांसाठी सुनिश्चित करणेबाबतचे निर्देश दिले आहेत. त्यास अनुसरुन संदर्भ क्र.३ येथील दिनांक ३ ऑगस्ट, २०१० च्या शासन निर्णयान्वये सूचित केल्याप्रमाणे या विभागाच्या अखत्यारीतील अकृषि विद्यापीठे व संलग्नित अशासकीय अनुदानित महाविद्यालयाच्या सेवेतील पदे केंद्र शासनाच्या मार्गदर्शक सूचना तसेच अपंगांच्या पद निश्चितीबाबत प्रसिध्द केलेल्या यादीनुसार अपंगांसाठी सुनिश्चित करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती. त्यानुसार शासनाने पुढीलप्रमाणे निर्णय घेतला आहे :-

शासन निर्णय :-

अपंग व्यक्ती (समान संधी, संपूर्ण सहभाग व हक्कांचे संरक्षण) अधिनियम, १९९५ (१९९६ चा १) हा अधिनियम दि.७ फेब्रुवारी, १९९६ पासून लागू झाला आहे. या अधिनियमाच्या अनुषंगाने शासनाने संदर्भ क्र.२ येथील सामान्य प्रशासन विभागाच्या दिनांक २ मे, १९९८ च्या शासन निर्णयान्वये शासनसेवेत अंध वा अंशत: अंध, कर्णबधीर, चलनवलन विकलांगता किंवा मेंदूचा आजार या व्याधीने ग्रस्त झालेल्या व्यक्तीसाठी सरळसेवा भरतीमध्ये आरक्षण ठेवण्याच्या सूचना सर्व प्रशासकीय विभागांना निर्गमित केलेल्या आहेत. तसेच संदर्भ क्र.३ येथील सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभागाच्या दिनांक ३ ऑगस्ट, २०१० नुसार शासकीय व निमशासकीय सेवेतील पदे केंद्र शासनाच्या मार्गदर्शक सूचनांनुसार अपंगांसाठी सुनिश्चित करणेबाबतचे निदेश दिले आहेत. त्यानुसार अकृषि विद्यापीठे व संलग्नित अशासकीय अनुदानित महाविद्यालयामधील "क" व "ड" या गटात अपंग व्यक्ती (समान संधी, संपूर्ण सहभाग व हक्कांचे संरक्षण) अधिनियम, १९९५ च्या तरतूदीनुसार केंद्र शासनाच्या कार्यालयात कार्यरत असलेल्या आणि अकृषि विद्यापीठे व संलग्नित अशासकीय अनुदानित महाविद्यालयामधील समान पदावर कार्यरत असलेल्या पदांसाठी सरळसेवा भरतीबाबत आरक्षण ठेवण्याबाबत संदर्भ क्रमांक ३ येथील दिनांक ३ ऑगस्ट, २०१० च्या शासन निर्णयानुसार सूचित केल्याप्रमाणे अकृषि विद्यापीठे व संलग्नित अशासकीय अनुदानित महाविद्यालयांमधील "क" व "ड" या गटातील कोणत्या पदासाठी कोणत्या वर्गवारीतील अपंग व्यक्तीसाठी आरक्षण ठेवावे याबाबत शासन खालीलप्रमाणे आदेश देत आहे :-

(१) अपंग व्यक्ती (समान संधी, संपूर्ण सहभाग व हक्कांचे संरक्षण) अधिनियम, १९९५ (१९९६ चा १) या अधिनियमातील कलम ३२ व ३३ नुसार या विभागाच्या अखत्यारीखालील अकृषि विद्यापीठे व संलग्नित अशासकीय अनुदानित महाविद्यालयाच्या गट "क" व "ड" मधील विविध संवर्गातील पदांवर अपंगत्वाचे प्रमाण किमान ४० टक्के असलेल्या अपंग व्यक्तींना ३ टक्के पर्यंत सरळसेवा भरतीमध्ये आरक्षण ठेवण्यात यावे.

(२) संबंधितांकडून उमेदवारांची शिफारस प्राप्त झाल्यावर अशा उमेदवारांस शारिरीक पात्रतेसंदर्भात विहित केलेल्या वैद्यकीय मंडळाने प्रमाणित केल्यानंतरच अशा अपंग व्यक्तींची अकृषि विद्यापीठे व संलग्नित अशासकीय अनुदानित महाविद्यालयाच्या गट "क" व "ड" मधील पदांवर नियुक्ती करण्यात यावी, याशिवाय खालील निकषानुसार अशा अपंग व्यक्तींची सरळसेवा भरतीने नियुक्ती करण्यात यावी :-

अ) संबंधीत सेवाप्रवेश नियमाच्या तरतूदीनुसार अर्हता आवश्यक असलेले.

ब) त्या त्या संवर्गातील पदांची कर्तव्ये व जबाबदाऱ्या लक्षात घेऊन त्याप्रमाणे वैद्यकीय मंडळाने सक्षम ठरविल्यास,

क) अकृषि विद्यापीठे व संलग्नित अशासकीय अनुदानित महाविद्यालयाच्या गट "क" व "ड" मधील विविध संवर्गात सोबतच्या परिशिष्ट-अ मध्ये दर्शविल्यानुसार अपंगत्वाच्या प्रत्येक प्रकारास प्रत्येकी १ टक्का याप्रमाणे एकूण ३ टक्के सरळसेवा भरतीने आरक्षण ठेवून नियुक्ती करण्यात यावी.

(३) गट "क" व "ड" मधील पदांच्या पदोन्नतीच्या पदास अपंगाचे आरक्षण लागू राहील.

२. वाहन चालक या पदास अपंग प्रवर्गाचे आरक्षण लागू करण्यापासून सूट देण्याबाबत सामान्य प्रशासन विभागाने त्यांच्या उपरोक्त संदर्भ क्र.४ येथील दिनांक १०-०१-२०११ च्या शासन निर्णयान्वये घेतलेला धोरणात्मक निर्णय अकृषि विद्यापीठे व संलग्नित अशासकीय अनुदानित महाविद्यालयांना जसाच्या तसा लागू राहील.

३. हे आदेश सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभागाच्या संदर्भ क्र.३ येथील आदेशान्वये प्रशासकीय विभागास प्रदान करण्यात आलेल्या अधिकारानुसार निर्गमित करण्यात येत आहेत.

४. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर प्रसिध्द करण्यात आला असून त्याचा संगणक सांकेतांक क्र.२०११०११९१८०३२९००१ असा आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नांवाने,

(रा. गो. जाधव)
उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत :

१) मा. राज्यपाल यांचे सचिव,
२) मा. मुख्यमंत्री यांचे सचिव,
३) मा. उप मुख्यमंत्री यांचे सचिव,
४) मा. मंत्री / राज्यमंत्री (उ. व तं.शि.) यांचे स्वीय सहायक
५) निबंधक, लोक आयुक्त व उप लोक आयुक्त यांचे कार्यालय, मुंबई,
६) निबंधक, उच्च न्यायालय (अपील शाखा), मुंबई,
७) प्रापोनेटरी ॲन्ड सिनियर मास्टर, उच्च न्यायालय, मुंबई,
८) कुलगुरु, सर्व अकृषि विद्यापीठे,
९) संचालक, उच्च शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई,
१०) सर्व सह संचालक, उच्च शिक्षण,
११) कुलसचिव, सर्व अकृषि विद्यापीठे,
१२) महालेखापाल-१ (लेखा व अनुज्ञेयता / लेखा परीक्षा), मुंबई,
१३) महालेखापाल-२ (लेखा व अनुज्ञेयता / लेखा परीक्षा), नागपूर,
१४) अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई,
१५) निवासी लेखा परीक्षा अधिकारी, मुंबई,
१६) सेवायोजन संचालनालय, मुंबई,
१७) सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग, मंत्रालय, (३ प्रती),
१८) सामान्य प्रशासन विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
१९) सचिव, उ. व तं. शि., यांचे स्वीय सहायक,
२०) वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई
२१) मंत्रालयीन प्रशासकीय विभाग,
२२) सर्व सह सचिव/उप सचिव/अवर सचिव/कक्ष अधिकारी, उ. व तं.शि. विभाग, मंत्रालय,
२३) निवड नस्ती.

परिशिष्ट-अ

शासन निर्णय क्र. अपंग २०११/(११/११)-विशि-१, दिनांक १९ जानेवारी, २०११ चे सहपत्र.
(अकृषि विद्यापीठे व संलग्नित अशासकीय अनुदानित महाविद्यालयातील शिक्षकीय व शिक्षकेतर पदांचा तपशील)

अ.क्र.	पदनाम	पद सुनिश्चितीसाठी अपंगत्वाचे निकष
१.	वित्त व लेखा अधिकारी	OA,OL,HH
२.	उप वित्त अधिकारी	OA,OL,HH
३.	कार्यकारी अभियंता	OL,OA,HH
४.	माहिती शास्त्रज्ञ	OA,OL,BL,HH
५.	कार्यक्रमकर्ता	OA,OL, BL,HH,B.LV
६.	विधि अधिकारी	OA,OL, BL,HH,B.LV
७.	सहायक ग्रंथपाल	OL,OA,HH
८.	उप ग्रंथपाल	OL,OA,HH
९.	ग्रंथपाल	OL,OA,HH
१०	विद्यापीठ ग्रंथपाल	OL,OA,HH
११.	वैद्यकीय अधिकारी	OA,OL
१२.	पध्दती अभियंता	OL,HH
१३.	जनसंपर्क अधिकारी	OA,OL,B,LV
१४.	कुलसचिव	OL,OA,HH,B,LV
१५.	उप कुलसचिव	OL,OA,HH,B,LV
१६.	सहायक कुलसचिव	OL,OA,HH,B,LV
१७.	सुरक्षा अधिकारी	OL
१८.	खरेदी अधिकारी	OA,OL,HH
१९.	लेखा अधिकारी	BL,OA,OL,HH
२०.	सहायक लेखा अधिकारी	BL,OA,OL,HH
२१.	कनिष्ठ लेखा अधिकारी	BL,OA,OL,HH
२२.	लेखापाल	BL,OA,OL,HH
२३.	कक्ष अधिकारी	BL,OA,OL,HH
२४.	सहायक लेखापाल	BL,OA,OL,HH
२५.	सहायक रोखपाल	BL,OA,OL,HH
२६.	कनिष्ठ वास्तुशास्त्रज्ञ	OL,HH
२७.	आरेखक	OL,HH
२८.	असिस्टंट अर्काव्हिस्ट	OA,HH,OL
२९.	प्रशासकीय अधिकारी	OL,OA,BL,HH,B,LV

३०.	कार्यालयीन अधिक्षक	OL,OA,BL,HH,B,LV
३१.	उद्यानविद्यावेत्ता	OA,OL,HH
३२.	कनिष्ठ विश्लेषक	OA,OL,HH
३३.	डॉक्युमेंटेनिस्ट	OL,MW,HH,LV
३४.	सहायक ग्रंथपाल (वरिष्ठ)	OL,MW,HH,LV
३५.	सर्वेक्षक	OA,OL,HH
३६.	फोरमन	OA,OL,HH
३७.	स्वीय सहायक	OL,BL,OA,B,LV
३८.	भांडार रक्षक	OA,OL,HH
३९.	ओव्हरसियर	OA,OL,HH
४०.	सांख्यिकी अधिकारी	OA,OL,HH.B,LV
४१.	संशोधन सहायक	OA,OL,HH.B,LV
४२.	कार्यक्रम सहायक	OA,OL,HH.B,LV
४३.	तांत्रिक सहायक	OA,OL,HH.B,LV
४४.	प्रकल्प अधिकारी	OA,OL,HH
४५.	डाटा एन्ट्री ऑपरेटर	OL,BL,HH,LV
४६.	लघुलेखक	B/LV
४७.	प्रयोगशाळा सहायक	OA.OL.BL,HH
४८.	कनिष्ठ अभियंता	OA,OL,BL,HH
४९.	ड्रेसर	OL,HH
५०.	सांख्यिकी सहायक	OL,B,LV,HH
५१.	वरिष्ठ लिपिक	OA,OL,BL,OAL,B,LV,HH
५२.	लघुलेखक/टंकलेखक	OA,OL,BL,OAL,B,LV
५३	कनिष्ठ लघुलेखक	OA,OL,BL,OAL,B,LV,HH
५४.	दूरध्वनी चालक	OA,OL,BL,B,LV
५५.	लेखा लिपिक	OL,BL,LV,HH,MW
५६.	रोखपाल	OA,BL,OL,MW
५७.	लिपिक	OA,OL,BL,OAL,B,LV,HH
५८.	अभिलेखापाल	OL,HH
५९.	सहायक भांडारपाल	S,ST,SE,RW,H,C
६०.	ग्रंथालय लिपिक/सहायक	OA,OL,OAL,BL,HH
६१.	समयपाल	OA,OL,OAL,BL,LV,HH
६२.	मुद्रित शोधक	OL,OA,BL,B,LV,HH
६३.	झेरॉक्स ऑपरेटर	OL,BL,HH
६४.	नळ कारागिर	OL,HH
६५.	संधाता	OL,HH

६६.	पुस्तक बांधणीकार	OL,BL,LV,HH
६७.	तंत्रज्ञ	OL,LV,HH
६८.	कि छिद्रांक चालक	OL,LV,HH
६९.	प्रयोगशाळा परिचर	OL,LV,HH
७०.	उदवाहक	OL,LV,HH
७१.	शिपाई	OA,OL,HH,LV,B
७२.	वाहक	BL,OL,HH
७३.	काळजीवाहक	HH,OA,OL,LV
७४.	स्वच्छक	OL,HH,LV
७५.	पहारेकरी	OL,BL,HH
७६.	मुख्य माळी	OL,HH,LV,B
७७.	सुतार / सुतार सहायक	OL,BL,HH,LV
७८.	वाहन चालक	OL,HH
७९	ग्रंथालय परिचर	OA,OL,BL,HH,LV
८०.	परिचर	OA,OL,HH,LV
८१.	हमाल	OL,HH,LV
८२.	शिपाई-कम-हमाल	OL,HH,LV/B
८३.	जमादार	HH,LV
८४.	तारतंत्री	OL,OA,HH
८५.	सहायक नळकारागिर	OL,HH,LV
८६.	सफाई कामगार	OL,HH
कला शाखेतील विषयनिहाय सहायक प्राध्यापक, सहयोगी प्राध्यापक व प्राध्यापक		
८७	अरेबिक	OA,OL,BL,BLV
८८.	अेआयएचएस अॅन्ड आर्किऑलॉजी	OA
८९.	जर्मन स्टडीज	OA,OL,BL,BLV
९०.	फ्रेंच स्टडीज	OA,OL,BL,BLV
९१.	उर्दू	OA,OL,BL,BLV
९२.	पर्शियन	OA,OL,BL,BLV
९३.	व्होकल म्युझिक	OA,OL,BL,BLV
९४.	वेद	OA,OL,BL,BLV
९५.	मराठी	BL,OA,OL,OAL,BLV,HH
९६.	इंग्लिश	BL,OA,OL,OAL,BLV,HH
९७.	हिंदी	BL,OA,OL,OAL,BLV,HH
९८.	गुजराती	BL,OA,OL,OAL,BLV,HH
९९.	संस्कृत	BL,OA,OL,OAL,BLV,HH

१००.	प्रौढ शिक्षण	BL,OA,OL,OAL,BLV,HH
१०१.	आर्ट आणि पेंटींग	BLA,OL,HH
१०२.	कम्युनिकेशन मिडीया	BLA,OL,HH,B.LV
१०३.	कंम्प्युटर सायन्स	BLA,OL,HH,B.LV
१०४.	अर्थशास्त्र	BLA,OL,HH,B.LV
१०५.	भाषा शिक्षण	BLA,OL,B.LV,HH
१०६.	विस्तार शिक्षण	BLA,OL,B.LV,HH
१०७.	भूगोल	BLA,OL,HH
१०८.	इतिहास	BLA,OL,HH
१०९.	माहिती शास्त्र	BLA,OL,HH
११०.	म्युझिक	BLA,OL,HH,B.LV
१११.	मानसशास्त्र	BLA,OL,HH
११२.	समाजशास्त्र	BLA,OL,B.LV,HH
११३.	वूमन स्टडीज	BLA,OL,B.LV,HH
११४.	गणित	BL,OA,OLB,LV
विज्ञान शाखेतील विषयनिहाय सहायक प्राध्यापक, सहयोगी प्राध्यापक, प्राध्यापक		
११५.	स्टॅटीस्टिक्स	OA,OLL
११६.	ॲनालिटीकल केमिस्ट्री	BLA,OL,OA,HH
११७.	जीवशास्त्र	BLA,OL,OA,HH
११८.	अप्लाईड फिजिक्स	BLA,OL,OA,HH
११९.	ग्रंथालय शास्त्र	BLA,OL,OA,HH
१२०.	वनस्पती शास्त्र	BLA,OL,OA,HH
१२१.	प्राणिशास्त्र	BLA,OL,OA,HH
१२२.	जैवतंत्रशास्त्र	BLA,OL,OA,HH
१२३.	सूक्ष्मजीवशात्र	BLA,OL,OA,HH
वाणिज्य शाखेतील विषयनिहाय सहायक प्राध्यापक, सहयोगी प्राध्यापक, प्राध्यापक		
१२४.	अकाऊंटन्सी	BLA,OL,OA,HH
१२५.	कॉमर्स	BLA,OL,OA,HH

संक्षिप्त संज्ञा : S=Sitting, BN=Bending, SE=Seeing, RW=Reading & Writing, C=Communication, MF=Manipulation by fingers, PP=Pulling & Pushing, L=Lifting, ST=Standing, W=Walking, BLA-Both Leg & Arm, BA=Both Arms, OL=One Leg, BL=Both Leg, OA- One Arm, OAL-One Arm & Leg, B=Blind, LV=Low Vision, H=Hearing, HH-Hearing Handicapped, BLV-Blind & Low Vision, VH-Visually Handicapped, MW=Muscular Weakness.

अपंग व्यक्ती (समानसंधी, संपूर्ण सहभाग व हक्कांचे संरक्षण) अधिनियम १९९५ नुसार तंत्र शिक्षण संचालनालयाच्या आस्थापनेवरील गट-'अ','ब','क' व गट-'ड' मधील तसेच अशासकीय खाजगी अनुदानित तसेच स्वायत्त तंत्र शिक्षण संस्थेतील पदावर शारीरिकदृष्टया अपंगासाठी केंद्र शासनाने अपंगांच्या पदनिश्चितीबाबत प्रसिध्द केलेल्या यादीनुसार सुयोग्य पदे निश्चित करणेबाबत...

महाराष्ट्र शासन
उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग
शासन निर्णय, क्र. अपंग २०११/(०६/११)/ताशि-१
मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२
दिनांक : १४/०१/२०११

वाचा :- १) अपंग व्यक्ती (समान संधी, संपूर्ण सहभाग व हक्कांचे संरक्षण) अधिनियम १९९५ (१९९६ चा-१)

२) शासन परिपत्रक, सा.प्र.वि.क्र. एसआरव्ही १०९८/प्र.क्र.१२/१६-अ, दिनांक ०२/०५/१९९८

३) उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, शासन निर्णय क्र. अपंग १००५/(९१/०५)/आस्था-२ दिनांक १० ऑगस्ट, २००५.

४) उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, शासन निर्णय क्र. अपंग २००६/(१६०/०६)/आस्था-२ दिनांक ०२ जुलै, २००८.

५) उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, शासन निर्णय क्र. अपंग २००६/(१६०/०६)/आस्था-२ दिनांक ०१ जानेवारी, २००९.

६) सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग, शासन निर्णय, क्र.न्यायाप्र-२००९/प्र.क्र.५/सुधार-३ दिनांक ०३ ऑगस्ट, २०१०.

प्रस्तावना :-

अपंग व्यक्ती (समान संधी, संपूर्ण सहभाग व हक्कांचे संरक्षण) अधिनियम १ (१९९६ चा-१) हा, अधिनियम दि. ०७ फेब्रुवारी १९९६ पासुन लागु झाला आहे. या कायद्यान्वये अपंगाच्या सर्वांगिण विकासासाठी व त्यांना सामाजिक सुरक्षा प्रधान करण्यासाठी शासन सेवेत ३ टक्के पदे आरक्षित करण्याची तरतूद आहे. त्याकरीता अपंग व्यक्तीसाठी पदनिश्चिती केलेली आहे. त्यानुसार या विभागाच्या अखत्यारीतील तंत्र शिक्षण संचालनालयाच्या आस्थापनेवरील गट "अ","ब","क", व गट-"ड" तसेच अशासकीय खाजगी अनुदानित व स्वायत्त संस्थेतील पदावर शारीरिकदृष्टया अपंगासाठी आरक्षण ठेवण्याकरीता संदर्भ क्र.३ ते ५ येथील अनुक्रमे दिनांक १० ऑगस्ट, २००५, दि. ०२ जुलै, २००८ व दि. ०१ जानेवारी, २००९ च्या शासन निर्णयानुसार पदनिश्चिती करण्यात आली आहे.

२. शासनाच्या विविध विभागामार्फत अपंगासाठी राखून ठेवण्यात आलेल्या पदांच्या पदनिश्चितीमध्ये एकवाक्यता नाही किंवा ती परिपूर्ण नाही, यासाठी अंपग व्यक्तींसाठी सुधारित पद निश्चिती करणे व त्यानुषंगाने अपंगाची राखीव पदे भरणे या संदर्भात मा. उच्च न्ययालय, मुंबई येथे जनहित याचिका क्र.२२५/२००९ दाखल करण्यात आली आहे. या याचिकेसंदर्भात मा. उच्च न्यायालयाने शासकीय व निमशासकीय सेवेतील पदे केंद्र शासनाच्या मार्गदर्शक सूचनांनुसार अपंगासाठी सुनिश्चित करणेबाबत निर्देश दिले आहेत. त्यास अनुसरुन संदर्भ क्र.०६ येथील दिनांक ०३ ऑगस्ट, २०१० च्या शासन निर्णयान्वये सूचित केल्याप्रमाणे या विभागाच्या नियंत्रणाखालील तंत्र शिक्षण संचालनालयाच्या आस्थापनेवरील गट-'अ','ब','क' व गट-'ड' मधील तसेच अशासकीय खाजगी अनुदानित व स्वायत्त तंत्र शिक्षण

संस्थेतील पदे केंद्र शासनाच्या मार्गदर्शक सूचना तसेच अपंगाच्या पदनिश्चितीबाबत प्रसिध्द केलेल्या यादीनुसार अपंगासाठी सुनिश्चित करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :-

मा. उच्च न्यायालय, मुंबई यथे दाखल केलेल्या जनहित याचिका क्र. २२५/२००९ संदर्भात शासकीय व निमशासकीय सेवेतील पदे केंद्र शासनाच्या मार्गदर्शक सूचनांनुसार अपंगासाठी सुनिश्चित करणेबाबतचे निर्देश दिले असल्याने उपरोक्त संदर्भ क्र.३ ते ५ येथील अनुक्रमे दिनांक १० ऑगस्ट, २००५, दिनांक ०२ जुलै, २००८ व दिनांक ०१ जानेवारी, २००९ चे शासन निर्णय रद्द करण्यात येत आहेत.

२. अपंग व्यक्ती (समान संधी, संपूर्ण सहभाग व हक्कांचे संरक्षण) अधिनियम १ (१९९६ चा-१) हा, अधिनियम दि. ०७ फेब्रुवारी १९९६ पासुन लागु झाला आहे. या अधिनियमच्या अनुषंगाने शासनाने संदर्भ क्र.२ येथील सामान्य प्रशासन विभागाच्या दि. ०२ मे, १९९८ च्या शासन निर्णयान्वये शासन सेवेत अंध वा अंशतः अंध, कर्णबधीर, चलनवलन विषयक विकलांगता किंवा मेंदूचा आजार या व्याधीने ग्रस्त झालेल्या व्यक्तींसाठी सरळसेवा भरतीमध्ये आरक्षण ठेवण्याच्या सूचना निर्गमित केलेल्या आहेत. तसेच संदर्भ क्र.६ येथील सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभागाच्या दि. ०३ ऑगस्ट, २०१० नुसार शासकीय व निमशासकीय सेवेतील पदे केंद्र शासनाच्या मार्गदर्शक सूचनेनुसार अपंगासाठी सुनिश्चित करणेबाबतचे निर्देश दिले आहेत. त्यानुसार या विभागाच्या नियंत्रणाखालील तंत्र शिक्षण संचालनालयाच्या आस्थापनेवरील गट-'अ','ब','क' व गट-'ड' मधील तसेच अशासकीय खाजगी अनुदानित तंत्र शिक्षण संस्थेतील पदे अपंग व्यक्ती (समान संधी, संपूर्ण सहभाग व हक्कांचे संरक्षण) अधिनियम १९९५ च्या तरतूदीनुसार केंद्र शासनाच्या कार्यालयात कार्यरत असलेल्या आणि या विभागाच्या नियंत्रणाखालील तंत्र शिक्षण संचालनालयाच्या आस्थापनेवरील गट-'अ','ब','क' व गट-'ड' मधील तसेच अशासकीय खाजगी अनुदानित व स्वायत्त तंत्र शिक्षण संस्थेतील समान पदावर कार्यरत आलेल्या पदांसाठी सरळ सेवा भरतीबाबत आरक्षण ठेवण्याबाबत सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभागाच्या संदर्भ क्र.६ येथील दि. ०३ ऑगस्ट, २०१० च्या परिपत्रकानुसार सूचित केल्याप्रमाणे या विभागाच्या नियंत्रणाखालील तंत्र शिक्षण संचालनालयाच्या आस्थापनेवरील गट-'अ','ब','क' व गट-'ड' मधील तसेच अशासकीय खाजगी अनुदानित तंत्र शिक्षण संस्थेतील पदांकरीता कोणत्या वर्गवारीतील अपंग व्यक्तीसाठी आरक्षण ठेवावे याबाबत शासन खालीलप्रमाणे आदेश देत आहे.

१. अपंग व्यक्ती (समान संधी, संपूर्ण सहभाग व हक्कांचे संरक्षण) अधिनियम १९९५, (१९९६ चा-१) या अधिनियमातील कलम ३२ व ३३ नुसार या विभागाच्या नियंत्रणाखालील तंत्र शिक्षण संचालनालयाच्या आस्थापनेवरील गट-'अ','ब','क' व गट-'ड' मधील तसेच अशासकीय खाजगी अनुदानित व स्वायत्त तंत्र शिक्षण संस्थेतील मधील विविध संवर्गातील पदांवर अपंगत्वाचे प्रमाण किमान ४० टक्के असलल्या अपंग व्यक्तींना ३ टक्के पर्यंत फक्त सरळसेवा भरतीमध्ये आरक्षण ठेवण्यात यावे.

२. संबंधिताकडून उमेदवारांची शिफारस प्राप्त झाल्यावर अशा उमेदवारांस शारिरीक पात्रतेसंबंधात विहित केलेल्या वैद्यकिय मंडळाने प्रस्तावित केल्यानंतरच अशा अपंग व्यक्तीची तंत्र शिक्षण संचालनालयाच्या आस्थापनेवरील गट-'अ','ब','क' व गट-'ड' मधील तसेच अशासकीय खाजगी व स्वायत्त अनुदानित तंत्र शिक्षण संस्थेमधील पदावर नियुक्ती करण्यात यावी. या शिवाय खालील निकषानुसार अशा अपंग व्यक्तीची सरळसेवा भरतीने नियुक्ती करण्यात यावी.

अ) संबंधित सेवाप्रवेश नियमाच्या तरतूदीनुसार अर्हता असेल तर

ब) त्या त्या संवर्गातील पदांची कर्तव्य व जबाबदाऱ्या लक्षात घेऊन त्याप्रमाणे वैद्यकीय मंडळाने सक्षम ठरविल्यास,

क) तंत्र शिक्षण संचालनालयाच्या आस्थापनेवरील गट-'अ','ब','क' व गट-'ड' मधील तसेच अशासकीय खाजगी अनुदानित व स्वायत्त तंत्र शिक्षण संस्थेतील मधील विविध संवर्गात सोबतच्या परिशिष्ट "अ","ब" व "क" मध्ये दर्शविल्यानुसार अपंगत्वाच्या प्रत्येक प्रकारास प्रत्येकी १ टक्का या प्रमाणे एकुण ३ टक्के पर्यंत सरळ सेवा भरतीने आरक्षण ठेवून नियुक्ती करण्यात यावी.

३. महाराष्ट्र लोकसेवा आयोगामार्फत गट "अ" व "ब" तसेच इतर मार्गाने तंत्र शिक्षण संचालनालयामार्फत भरण्यात येणारी गट "क" व "ड" गटासाठी सरळसेवा भरतीने भरावयाच्या पदांसाठी व अशासकीय खाजगी अनुदानित व स्वायत्त तंत्र शिक्षण संस्थेतील अपंग उमेदवारासाठी शारिरीक पात्रतेचे निकष कोणते असावेत याचा तपशिल सोबतच्या परिशिष्ट-"अ" मध्ये दिलेला आहे. त्या निकषांवर अशा अपंग व्यक्तीची सरळसेवा भरतीने नियुक्ती करण्यात यावी .

४. पदोन्नतीच्या पदास व एकाकी पदास अपंगाचे आरक्षण लागू नाही.

३. केंद्र शासनाच्या यादीतील पदांव्यतिरिक्त तंत्र शिक्षण संचालनालयाच्या आस्थापनेवरील गट-'अ','ब','क' व गट-'ड' मधील तसेच अशासकीय खाजगी अनुदानित व स्वायत्त तंत्र शिक्षण संस्थेतील ज्या संवर्गातील पदांचा या शासन निर्णयासोबतच्या परिशिष्टांमध्ये समावेश नाही अशा संवर्गातील पदांचे अपंगांसाठी पद निश्चिती करणेबाबतचे आदेश तज्ञ समितीच्या मान्यतेनंतर स्वतंत्रपणे निर्गमित करण्यात येतील.

४. हे आदेश सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभागाच्या संदर्भ क्र.६ येथील आदेशान्वये प्रदान करण्यात आलेल्या अधिकारानुसार निर्गमित करण्यांत येत आहे.

५. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या **www.maharashtra.gov.in** या संकेतस्थळावर प्रसिध्द करण्यात आला असून त्याचा संगणक सांकेतांक क्र. २०१३०११५१५१२१७००१ असा आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नांवाने

(डॉ. अभय वाघ)
उप सचिव, महाराष्ट्र शासन.

प्रत :

१. मा. राज्यपाल यांचे सचिव.
२. मा. मुख्यमंत्री यांचे सचिव.
३. मा. उपमुख्यमंत्री यांचे सचिव.
४. मा. मंत्री, उच्च व तंत्र शिक्षण यांचे खाजगी सचिव.
५. मा. राज्यमंत्री, उच्च व तंत्र शिक्षण यांचे खाजगी सचिव.
६. संचालक, तंत्र शिक्षण संचालनालय, मुंबई.
७. सर्व विभागीय तंत्र शिक्षण कार्यालये. (तंत्र शिक्षण संचालनालया मार्फत)
८. सर्व प्राचार्य, शासकीय अभियांत्रिकी / औषधनिर्माणशास्त्र महाविद्यालये, शासकीय तंत्रनिकेतने.
९. सर्व अशासकीय खाजगी व स्वायत्त तंत्र शिक्षण संस्था.
१०. सचिव, महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग, मुंबई (पत्राने)
११. महालेखापाल-१ (लेखा व अनुज्ञेयता / लेखा परीक्षा), मुंबई.
१२. महालेखापाल-१ (लेखा व अनुज्ञेयता / लेखा परीक्षा), नागपूर.
१३. सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
१४. सामान्य प्रशासन विभाग, का.१६ अ व ब, (२प्रती) मंत्रालय, मुंबई.
१५. विभागातील सर्व कार्यासने.
१६. निवड नस्ती ताशि-१

परिशिष्ट अ		
अ.क्र.	पदनाम	अपंग प्रवर्गाचे आरक्षण
१	२	३
गट अ		
तंत्र शिक्षण संचालनालयातील प्रशासकीय पदे		
१	संचालक, तंत्र शिक्षण	OL.BL.OA.OAL.B.LV.HH.
२	सहसंचालक, तंत्र शिक्षण / संचालक, म.रा.तं.शि.मं	OL.BL.OA.OAL.B.LV.HH.
३	उपसंचालक, तंत्र शिक्षण / सचिव, म. रा.तं.शि.मं.	OL.BL.OA.OAL.B.LV.HH.
४	सहाय्यक संचालक (तांत्रिक) / उपसचिव (तांत्रिक)	OL.OA.B.LV.HH.
५	सिस्टीम मॅनेजर / ॲडमिनिस्ट्रेटर	OL.HH.
६	सहाय्यक सचिव (तांत्रिक) म.रा.तं.शि.मं.	OL.BL.OA.HH.B.LV.
७	सिस्टीम ॲनालिस्ट	OL.HH
८	प्रशासकीय अधिकारी / उपसचिव (अतांत्रिक)	OL.OA.B.LV.HH.
९	मुख्य लेखा व भांडार पडताळणी अधिकारी	BL.OA.OL.HH
शासकीय व अशासकीय अनुदानित/स्वायत्त अभियांत्रिकी, वास्तुशास्त्र, औषधनिर्माणशास्त्र व हॉटेल मॅनेजमेंट पदविका, पदवी व पदव्युत्तर पदवी संस्था / महाविद्यालये		
१०	प्राचार्य, अभियांत्रिकी, वास्तुशास्त्र, औषधनिर्माणशास्त्र व हॉटेल मॅनेजमेंट महाविद्यालये व पदविका संस्था	OA.OL.BL.B.LV
११	प्राध्यापक, सहयोगी प्राध्यापक / प्रपाठक/ विभाग प्रमुख, सहाय्यक प्राध्यापक व अधिव्याख्याता, अभियांत्रिकी / हॉटेल मॅनेजमेंट महाविद्यालये व पदविका संस्था	OL.BL.OA.B.LV
१२	प्राध्यापक, सहयोगी प्राध्यापक / प्रपाठक/ विभाग प्रमुख, सहाय्यक प्राध्यापक व अधिव्याख्याता, वास्तुशास्त्र महाविद्यालये व पदविका संस्था	OL.OA.BL
१३	प्राध्यापक, सहयोगी प्राध्यापक / प्रपाठक/ विभाग प्रमुख, सहाय्यक प्राध्यापक व अधिव्याख्याता, औषधनिर्माणशास्त्र महाविद्यालये व पदविका संस्था	BLA.OL.OA.HH.
१४	कर्मशाळा अधिक्षक	OL
१५	परिक्षा नियंत्रक	OA.OL.HH.
१६	प्रशिक्षण व आस्थापना अधिकारी	OA.OL.LV.
गट ब		
१७	लेखा अधिकारी	BL.OA.OL.HH
१८	प्रबंधक/ सहाय्यक संचालक (अतांत्रिक)/ नियोजन अधिकारी / रचना व कार्यपध्दती अधिकारी / सहाय्यक सचिव (अतांत्रिक)	OA.OL.BL.LV.

ABBREVATIONS USED :- OL=One Leg, BL=Both leg, OA=One Arm, OLA= One Arm & One Leg, B=Blind, LV= Low Vision, H=Hearing, MW=Muscular Weakness, OH=Orthopedically Handicapped, CP=Cerebral Palsy, LC=Leprosy Cured, VH=Visually Handicapped, HH=Hearing Handicapped

Page Documents and Settings\Administrator\Desktop\handicap_identific

परिशिष्ट ब

तंत्रशिक्षण संचालनालयाच्या मुख्य कार्यालय, शासकीय व अशासकीय अनुदानित संस्था / स्वायत्त संस्था/कार्यालयातील गट क ची पदे

अ.क्र	पदनाम	अपंग प्रवर्गाचे आरक्षण
१	२	३
१	लघुलेखक (उच्च श्रेणी)	OA.OL.BL.OAL.B.LV
२	अधिक्षक	OL.OA.BL.OAL.B.LV.
३	लघुलेखक (निम्न श्रेणी)	OA.OL.BL.OAL.B.LV.
४	प्रमुख लिपिक / लेखापरिक्षक	OL.OA.BL.OAL.B.LV.
५	लघुटंकलेखक	OA.OL.BL.OAL.B.LV
६	वरिष्ठ लिपिक / टिप्पणी सहाय्यक	OL.OA.BL.OAL.B.LV.
७	लिपिक टंकलेखक	OL.BL.B.LV.HH
८	दूरध्वनी तथा चौकशी सहाय्यक	OA.OL.BL.B.LV
९	ग्रंथपाल	OA.OL.OAL.BL.HH
१०	कार्यदेशक	OL
११	डाटा एन्ट्री ऑपरेटर	OL.BL.LV.HH
१२	भांडारपाल	OA.OL.HH
१३	प्रभारक	OA.OL.BL.LV.HH.
१४	रासायनिक सहाय्यक	OA.OL.BL.HH
१५	सहाय्यक रासायनिक	OA.OL.BL.HH
१६	फोटोग्राफर	OL.HH
१७	प्रयोगशाळा सहाय्यक (तां)	OA.OL.BL.HH
१८	वरिष्ठ प्रयोगशाळा सहाय्यक	OA.OL.BL.HH
१९	यंत्रकारागिर/यांत्रिकी	OL.LV.HH
२०	कातारी	OL.LV.HH
२१	वीजतंत्री	OL.HH
२२	विद्युत मिस्त्री	OL.HH
२३	वीजतंत्री यंत्री	OL.HH
२४	कनिष्ठ विजतंत्री	OL.HH
२५	संधाता	OL.HH
२६	गॅस व वीज संधाता	OL.HH
२७	जोडारी	OL.BL.LV,HH
२८	सुतार	OL,HH
२९	लोहार	OL.BL.,HH
३०	गवंडी	OL.BL.HH
३१	नळ व पत्रे कारागीर	OL.HH
३२	नळ नि पत्रे कारागीर	OL.HH
३३	नळ कारगीर(स्था) सॅनि.फिटि	OL.HH
३४	नळकारागीर (कर्मशाळा	OL.HH
३५	अभिरक्षक	OL.HH
३६	सांचेकार	OL.BL.HH
३७	मोटर ऑपरेटर	OL.HH
३८	यंत्र सहाय्यक	
३९	यंत्र आरेखक (कर्मशाळा)	OL.HH
४०	आरेखक यांत्रिकी	OL.HH
४१	सहाय्यक ग्रंथपाल	OA.OL.OAL.BL.HH
४२	भांडारपाल (एचएमसीटी)	OA.OL.HH
४३	लिपिक तथा भांडारपाल	OA.OL.HH
४४	ग्रंथपरिचर	OL.LV.HH

४५	प्रयोगशाळा तज्ञ	OA.OL.OAL.BL.HH
४६	मशिन मकॅनिक	OL.LV.HH
४७	वाहन चालक	OL.HH
४८	उपकरण यांत्रिकी	OA.OL.BL
४९	आर्टिस्ट	OA.OL.OAL.BL.HH

ABBREVATIONS USED :- OL=One Leg, BL=Both leg, OA=One Arm, OLA= One Arm & One Leg, B=Blind, LV= Low Vision, H=Hearing, MW=Muscular Weakness, OH=Orthopedically Handicapped, CP=Cerebral Palsy, LC=Leprosy Cured, VH=Visually Handicapped, HH=Hearing Handicapped

परिशिष्ट क

तंत्रशिक्षण संचालनालयाच्या मुख्य कार्यालय, शासकीय व अशासकीय अनुदानित संस्था /स्वायत्त संस्था / कार्यालयातील गट ड ची पदे

अ.क्र	पदनाम	अपंग प्रवर्गाचे आरक्षण
१	हमाल	OL,HH,LV/B
२	हमाल दर्जा -१	OL,HH,LV/B
३	यंत्रपरिचर दर्जा -१	OL,OA,LV/B
४	यंत्रपरिचर दर्जा -२	OL,OA,LV/B
५	प्रयोगशाळा परिचर	OA,OL,DL,HH,LV
६	शिपाई	OL,HH,LV/B
७	पहारेकरी	OL,BL,HH
८	माळी	OL,HH,L,V,B
९	सफाईगार/ सफा. परिचर	OL,HH,L,V,B
१०	पंपपरिचर	OL,LV,HH
११	झेरॉक्स ऑपरेटर	OL.BL.HH

ABBREVATIONS USED :- OL=One Leg, BL=Both leg, OA=One Arm, OLA= One Arm & One Leg, B=Blind, LV= Low Vision, H=Hearing, MW=Muscular Weakness, OH=Orthopedically Handicapped, CP=Cerebral Palsy, LC=Leprosy Cured, VH=Visually Handicapped, HH=Hearing Handicapped

अपंग व्यक्ती (समानसंधी, संपूर्ण सहभाग व हक्कांचे संरक्षण) अधिनियम १९९५ नुसार केंद्र शासनाने अपंगांच्या पद निश्चितीबाबत प्रसिध्द् केलेल्या यादीनुसार उच्च व तंत्र शिक्षण विभागाच्या प्रशासकीय नियंत्रणाखालील कला संचालनालयाच्या गट- 'अ', 'ब','क' व गट-'ड' मधील पदावर शारीरिकदृष्टया अपंगासाठी सुयोग्य पदे निश्चित करणेबाबत...

महाराष्ट्र शासन
उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग
शासन निर्णय क्रमांकः- एडीआर-२०११/(१४/११)/ तांशि-६,
मंत्रालय, मुंबई-४०००३२.
दिनांक :- १४ जानेवारी २०११

वाचा :- १) अपंग व्यक्ती (समान संधी, संपूर्ण सहभाग व हक्कांचे संरक्षण) अधिनियम १९९५ (१९९६ चा-१)
२) शासन परिपत्रक, सा.प्र.वि.क्र. एसआरव्ही १०९८/प्र.क्र.१२/१६-अ, दिनांक ०२/०५/१९९८
३) उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, शासन निर्णय क्र. अपंग १००५/(९१/०५)/आस्था-२,दि. १०/८/२००५.
४) उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, शासन निर्णय क्र. अपंग २००६/(१६०/०६)/आस्था-२ दिनांक ०२ जुलै, २००८.
५) उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, शासन निर्णय क्र. अपंग २००६/(१६०/०६)/आस्था-२ दिनांक ०१ जानेवारी, २००९.
६) सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग, शासन निर्णय, क्र.न्यायाप्र-२००९/प्र.क्र.५/सुधार-३ दिनांक ०३ ऑगस्ट, २०१०.

प्रस्तावना :- अपंग व्यक्ती (समान संधी, संपूर्ण सहभाग व हक्कांचे सरक्षण) अधिनियम ,१९९५, दि.७ फेब्रुवारी १९९६ पासून लागू झाला आहे. या कायद्यामध्ये अपंगांच्या सर्वांगीण विकासासाठी व त्यांना सामाजिक सुरक्षा प्रदान करण्यासाठी शासन सेवेत ३ टक्के पदे आरक्षित करण्याची तरतूद आहे. त्यानुसार सरळसेवा भरतीच्या पदावर अपंगांना आरक्षण विहित करणे / सुट देणे यासंदर्भात याचिका क्र.१२९/२००३ मध्ये मा.उच्च न्यायालयाने दिलेल्या आदेशानुसार व पुर्नरचित तज्ञ समितीने केलेल्या सुधारणानुसार उच्च व तंत्र शिक्षण विभागाच्या अधिपत्याखालील कला संचालनालयातील गट-'अ' ते गट-'ड'संवर्गातील सरळसेवेने भरावयाच्या पदांसाठी शासन निर्णय निर्गमित करण्यात आला होता. आता अंपग व्यक्तीसाठी सुधारीत पदनिश्चिती करण्यासंदर्भात मा.उच्च न्यायालय, मुंबई येथे दाखल करण्यात आलेल्या जनहित याचिका क्र.२२५/२००९ संबंधात मा.उच्च न्यायालयाने केंद्र शासनाच्या मार्गदर्शक सूचनानुसार अपंगांसाठी शासकीय / निमशासकीय सेवेतील आरक्षित पदे सुनिश्चित करण्याचे निदेश दिले आहेत. त्यास अनुसरुन सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभागाने संदर्भ क्र. ६ अन्वये असे कळविले आहे की , केंद्र शासनाने अपंग व्यक्ती अधिनियम , १९९५ मधील तरतुदीस अनुसरुन त्यांच्या अखत्यारीतील आस्थापनेवरील अपंग व्यक्तींसाठी पदे निश्चित करुन यादी प्रसिध्द् केलेली आहे. तरी केंद्र शासनाच्या या यादीनुसार राज्य शासनाच्या अखत्यारीतील व निमशासकीय आस्थापनेवरील जी पदे समान आहेत ती पदे संबंधीत विभागांनी अपंगांसाठी निश्चित करण्यासाठी आदेश निर्गमित करावेत.

२. त्यास अनुसरुन उच्च व तंत्र शिक्षण विभागाच्या अधिपत्याखालील कला संचालनालयाअंतर्गत सरळसेवेने भरण्यात येणा-या गट- अ ते गट-ड संवर्गातील पदांबाबत अपंगांसाठी आरक्षण निश्चित करण्याचा प्रस्ताव शासनाच्या विचारधीन होता.

शासन निर्णय :- अपंग व्यक्ती (समान संधी, संपूर्ण सहभाग व हक्कांचे सरक्षण) अधिनियम ,१९९५ मधील तरतूदीनुसार केंद्र शासनाने ज्या यादीन्वये त्यांच्या अखत्यारीतील आस्थापनेवरील जी पदे अपंग व्यक्तीसाठी आरक्षण देण्यासाठी निश्चित केलेली आहेत, त्या यादीशी तुलना करुन उच्च व तंत्र शिक्षण विभागाच्या अधिपत्याखालील कला संचालनालयांअतर्गत गट-'अ' ते गट-'ड' या संवर्गातील सरळसेवा भरतीने भरावयाच्या पदांसाठी (केंद्र शासनाच्या यादीतील समान पदे विचारात घेऊन) सोबत जोडलेल्या परिशिष्टामधील तक्यात दर्शविल्याप्रमाणे अपंगांसाठी पदे सुनिश्चित करण्यात येत आहेत. हे आदेश या संदर्भात यापूर्वी निर्गमित केलेले आदेश अधिक्रमित करुन काढण्यात येत आहेत.

२. अपंग व्यक्ती (समान संधी, संपूर्ण सहभाग व हक्कांचे सरक्षण) अधिनियम ,१९९५ या अधिनियमातील कलम ३२ व ३३ अनुसार उच्च व तंत्र शिक्षण विभागाच्या अधिपत्याखालील कला संचालनालयातंर्गत गट- 'अ', 'ब','क' आणि गट-'ड' मधील विविध संवर्गातील पदांवरील सरळसेवा भरतीमध्ये किमान ४० % अपंगत्व असलेल्या अधं/अल्पदृष्टी, कर्णबधीर व अस्थिव्यंग या प्रवर्गातील अपंग व्यक्तीसाठी प्रत्येकी १% या प्रमाणे ३% आरक्षण लागू राहील.

३. केंद्र शासनाच्या यादीतील पदांव्यतिरिक्त कला संचालनालयाच्या आस्थापनेवरील- गट- 'अ', 'ब','क' आणि गट-'ड' मधील ज्या संवर्गातील पदांचा या शासन निर्णयासोबतच्या परिशिष्टांमध्ये समावेश नाही, अशा संवर्गातील पदांचे अपंगांसाठी पद निश्चिती करण्याबाबतचे आदेश तज्ञ समितीच्या मान्यतेनंतर स्वतंत्रपणे निर्गमित करण्यात येतील.

४. हा शासन निर्णय सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभागाच्या शासन निर्णय क्र.न्यायप्र-२००९/प्र.क्र.५/सुधार-३, दि.३/८/२०१० अन्वये दिलेल्या निर्देशानुसार निर्गमित करण्यात येत आहेत.

५. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेत स्थळावर प्रसिध्द करण्यात आला असून त्याचा संगणक सांकेतांक क्रमांक २०११०११७१६०८३८००१ असा आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने

(रं.रा.दौरसटवार)
कार्यासन अधिकारी, महाराष्ट्र शासन

प्रत :

१. मा. राज्यपाल यांचे सचिव.
२. मा. मुख्यमंत्री यांचे सचिव.
३. मा. उपमुख्यमंत्री यांचे सचिव.
४. मा. मंत्री, उच्च व तंत्र शिक्षण यांचे खाजगी सचिव.
५. मा. राज्यमंत्री, उच्च व तंत्र शिक्षण यांचे खाजगी सचिव.
६. महालेखापाल-१ (लेखा व अनुज्ञेयता / लेखा परीक्षा), मुंबई.
७. महालेखापाल-१ (लेखा व अनुज्ञेयता / लेखा परीक्षा), नागपूर.
८. सचिव, महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग, मुंबई (पत्राने)
९. उपसचिव, उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, आस्था-२
१०. संचालक, कला संचालनालय, मुंबई.
११. निरीक्षक चित्रकला व शिल्प , महाराष्ट्र राज्य, मुंबई
१२. सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
१३. सामान्य प्रशासन विभाग, का.१६ अ व ब, (२ प्रती) मंत्रालय, मुंबई.
१४. कार्यासन अधिकारी, समन्वय कक्ष , उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग , मंत्रालय, मुंबई
१५. निवड नस्ती साशि-६

परिशिष्ट अ

अपंग व्यक्तीसाठी सुयोग्य पदाची निश्चिती

प्रशासकीय विभागाचे नांव : उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, तांशि-६

कार्यालयाचे नांव : कला संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.

अ. क्र.	पदनाम	शारिरीक पात्रता	सुयोग्य पदासाठी अपंगत्वाचा संवर्ग
१	*कला संचालक	-	-
२	*उपकलासंचालक	-	-
३	*निरीक्षक	-	-
४	अधिष्ठाता	S,ST,WH,C,RW	BLA,OL,HH
५	प्राध्यापक	S,ST,WH,RW	BLA,OL,HH
६	अधिव्याख्याता	S,ST,WH,C,RW	BLA,OL,HH
७	सहा. अधिव्याख्याता	S,ST,WH,C,RW	BLA,OL,HH
८	स्वीय सहाय्यक	SC,ST,SC,RW,H,C	OA,OL,BL,LV
९	परीक्षा नियंत्रक	SC,ST,SC,RW,H,C	OA,OL,BL,LV
१०	प्रबंधक	SC,ST,SC,RW,H,C	OA,OL,BL,LV
११	**लेखा अधिकारी	-	-
१२	सहाय्यक निरीक्षक	SC,ST,SC,RW,H,C	OA,OL,BL,LV
१३	अधिक्षक	S,RW,W,SE,MW,C	OL,OA,BL,HH,B,LV
१४	टि.सहाय्यक/व.लि./कॉम्प्यूटर ऑपरेटर	S,ST,W,RW,H,C	OA,OL,BL,OAL,B,LV,HH
१५	लिपिक-टंकलेखक	S,ST,W,L,MF,SE,	OA,OL,BL,OAL,B,LV,
१६	* वाहन चालक	-	-
१७	* फोरमन	-	-
१८	* फाऊंड्री असिस्टंट	-	-
१९	तंत्र सहाय्यक	S,ST,W,BN,MF,SE,RWH,C	OA,OL,BL,HH
२०	* गॅस विद्युत संधाता	-	-
२१	* कुंभार-नि-परिचर	-	-
२२	* उच्चश्रेणी लघुलेखक	-	-
२३	निम्नश्रेणी लघुलेखक	S,ST,W,L,MF,SE,RW,H,C,	OA,OL,BL,OAL,B,LV,
२४	ग्रंथपाल	S,BN,MF,AC,RW,C	OA,OL,OAL,BL,HH
२५	सहाय्यक ग्रंथपाल	S,BN,MF,AC,RW,C	OA,OL,OAL,BL,HH
२६	यंत्र परिचर	S,W,SE	HH,LV
२७	नाईक	S,ST,WF,PP,L,KC,B,SE,H	OL,HH,LV/V
२८	शिपाई	S,ST,WF,PP,L,KC,B,SE,H	OL,HH,LV/B .
२९	हमाल	S,ST,WF,PP,L,KC,B,SE	OL,HH,LV/B
३०	सफाईगार	S,ST,WF,PP,L,KC,B,SE,H	OL,HH,LV,LV
३१	माळी	S,ST,WF,PP,L,KC,B,SE	HH,OL,LV
३२	पहारेकरी	S,ST,W,L,B,SE,H,RW	OL,HH,LV
३३	ग्रंथालय परिचर	S,ST,W,F,PP, L,KC,BN,MF,SE,H,RW	OA,OL,BL,HH,LV
३४	उदवाहक	S,ST,W,MF,SE,RW,H	OL,OA,LV,HH,

* या चिन्हाने दर्शविलेली पदे एकाकी असून या पदांना अपंगांचे आरक्षण लागू नाही.

** या चिन्हाने दर्शविलेले पद प्रतिनियुक्तीने भरण्यात येते.

D:\DOA\G R\Handicapped GR.doc